BASEMENT PRESS

bpd

DIEPENHEIM

Visie & Business plan 2023

BASEMENT PRESS DIEPENHEIM

Inleiding

Midden in Diepenheim (gemeente Hof van Twente, Overijssel), gelegen tussen kunstencentrum Drawing Centre Diepenheim, Herberg de Pol en de Drawing Studio's ligt de Werkplaats Diepenheim, een multidisciplinaire maakplek voor de kunsten: muziek, podiumkunsten en beeldende kunst. De lithografische werkplaats Basement Press Diepenheim (BPD) bevindt zich in de kelder van Werkplaats Diepenheim.
Stichting Basement Press Diepenheim (BPD) is opgericht op 25 september 2020. Het bestuur, bestaande uit vijf leden, wordt geadviseerd door een Comité van Aanbeveling. Een denktank, bestaande uit geïnteresseerde kunstenaars en grafici, adviseert het bestuur over mogelijke contacten, projecten en het inrichten van de website. De dagelijkse werkzaamheden in de werkplaats worden aangestuurd door een onbezoldigde professionele meesterdrukker. De stichting is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel en heeft een culturele ANBI status.

Missie

Lithografie is een belangrijk cultureel erfgoed. De missie van Basement Press Diepenheim is het cultureel erfgoed bewaren, het ambacht levend houden en het ambachtelijk lithograferen in de nieuwe tijd te zetten. Dit doen we door kunstenaars, toegewijde amateurs en jongeren te wijzen op de unieke beeldende mogelijkheden van de lithografie, er les in te geven en het maken van litho's te faciliteren. Kunstliefhebbers wijzen wij op deze bijzondere niche binnen de beeldende kunsten.

Doelstelling

BPD bevordert de grafische kunst in het algemeen en de lithografie in het bijzonder. BPD stelt zich ten doel hét kenniscentrum voor de lithografie te worden met internationale

uitstraling. BPD streeft ernaar met behulp van fondsen en donaties uit te groeien, de lithografische werkplaats een duurzaam karakter te geven en een vaste waarde te laten zijn in de kunstwereld en in de samenleving.

Wat is lithografie?

De functies die de copyshops en drukkerijen hebben in de hedendaagse papieren communicatie, namelijk het reproduceren van beelden, werden tot Tweede Wereldoorlog vervuld door de industriële steendrukkerijen. Met de stormachtige technologische ontwikkelingen in de grafische industrie, werd litho ontheven van zijn industriële reproductie taak en werd lithografie specifiek het domein van de beeldend kunstenaar.

Lithografie is één van de vier traditionele grafische technieken die een beeldend kunstenaar tot zijn beschikking heeft; naast litho is er de ets, de houtsnede en de zeefdruk.

Lithografie of steendruk – eind achttiende eeuw uitgevonden door Alois Senefelder (1771-1834) – is vlakdruk. Vlakdruk is gebaseerd op het fenomeen dat vet en water elkaar afstoten. De lithotekening houdt van vette drukinkt en niet van water; het niet betekende deel van de steen houdt van water en dus niet van vette inkt. Lithografie is inhoudelijk verwant aan tekenkunst. Het is geen toeval dat het Drawing Centre en BPD zich beide in Diepenheim bevinden.

Historie van de huidige litho-werkplaats

Rond 1990 begonnen de architect Harry ten Dam en de grafische vormgever Sepp Bader een galerie op de zolder van het oude raadhuis in Diepenheim. Vandaaruit ontwikkelde Diepenheim zich als regio-overstijgend centrum voor cultuur. In 2008 werd op initiatief van Arno Kramer het Drawing Centre Diepenheim opgericht, gevestigd in de oude kleuterschool van Diepenheim. Daarnaast ontstond in 2012, in voorheen het Cultureel Centrum Volksheil, de Werkplaats Diepenheim. In 2016 werd in de kelder van de Werkplaats Diepenheim een grafische werkplaats ingericht met als specialisatie lithografie. De persen en materialen kwamen voor een groot deel uit de inboedel van de PrintShop van Piet

Clement, de Amsterdamse lithograaf/uitgever en galeriehouder die in de tweede helft van de 20e eeuw litho's drukte voor bekende Nederlandse en Europese kunstenaars.

Bestaansrecht

Met name de lithografie lijkt langzaam uit het idioom van de kunstenaars te verdwijnen: er zijn er nog maar weinigen die de techniek goed beheersen en zelfs bij veel werkplaatsmeesters op kunstacademies ontbreekt noodzakelijk vakmanschap.

Een steendrukkerij vraagt ruimte en dure voorzieningen. Daarnaast kost steendrukken tijd, in tegenstelling tot modernere technieken die sneller resultaat opleveren. Toch is er een groeiende groep kunstenaars en toegewijde amateurs die het oude ambacht waardeert als 'slow-art'. Het is belangrijk om deze eeuwenoude kunstvorm niet alleen te behouden, maar ook in de huidige tijd te plaatsen en het bestaan ervan te borgen voor de toekomst. BPD stapt in deze ruimte. BPD is een zeer goed geoutilleerde steendrukkerij en beschikt daarnaast (nagenoeg geheel belangeloos) over de kennis en ervaring van professionele lithodrukkers die het ambacht beheersen. Het is de enige grafische werkplaats in Nederland die gespecialiseerd is in lithografie. Daarnaast kunnen hout- en linosneden worden gedrukt op onze museale degelpers uit 1842 en er is een ets-pers voor het drukken van plaatlitho's.

Wat doet Basement Press Diepenheim?

BPD houdt de lithografie in stand, door het vakmanschap te bevorderen, te verspreiden én in de nieuwe tijd te zetten. Dat doet zij met de drukkerij, met de kring van gespecialiseerde drukkers, kunstenaars en toegewijde amateurs, met het kenniscentrum, demonstraties en tentoonstellingen. En door met behulp van lithografie uitgevoerd werk van beeldend kunstenaars onder de aandacht te brengen bij het grotere publiek.

BPD biedt enerzijds werkruimte en materieel aan kunstenaars en toegewijde amateurs die bekend zijn met de lithografische techniek. Anderzijds organiseert BPD workshops en cursussen voor geïnteresseerden (met of zonder ervaring) om zich de

techniek eigen te maken en zich verder te bekwamen. Verder organiseert BPD in samenwerking met bekende kunstenaars masterclasses om kunstenaars te laten ontdekken of en hoe lithografie hun praktijk kan verbreden. In dit streven passen ook de multidisciplinaire workshops die BPD organiseert in samenwerking met andere partijen zoals Werkplaats Diepenheim of geïnteresseerde kunstenaars van andere disciplines (theater, dans, muziek). In overleg met het Drawing Centre, worden kunstenaars die gebruik maken van de Artist in Residency-faciliteiten expliciet gewezen op de mogelijkheden die BPD biedt in expertise en faciliteiten. Deze kunstenaars uit verschillende disciplines krijgen tijdens hun verblijf de mogelijkheid nader kennis te maken met de lithotechniek.
BPD staat in nauw contact met scholen en culturele instellingen om jonge en oude mensen te leren over lithografie. Bijvoorbeeld door een groep leerlingen uit te nodigen en hen kennis te laten maken met de drukkunst in het algemeen en de litho in het bijzonder.
BPD biedt niet alleen technische faciliteiten, zoals de bijzondere persen en drukmogelijkheden, maar werkt ook aan kennisuitwisseling tussen meesterdrukkers en een kring van gespecialiseerde kunstenaars, door middel van professionele workshops.

BPD werkt aan het verspreiden van lithografisch werk van kunstenaars die in haar werkplaats werkzaam zijn, door deel te nemen aan beurzen en tentoonstellingen. Ook organiseert Basement Press Diepenheim tentoonstellingen in de daarvoor beschikbare ruimte in de werkplaats.
BPD bouwt aan een (internationaal) netwerk door zich aan te sluiten bij lokale, nationale en internationale platforms en lithografische centra zoals de Cultuur Cooperatie Diepenheim (lokaal), het Grafiekplatform, Platform Werkplaatsen, Stichting Nobilis (nationaal) en door contact te onderhouden met o.m. het Frans Masereel Centrum (België) en het Tamarind Institute (USA).

Dit alles doet BPD om haar doelstelling - het cultureel erfgoed bewaren, het ambacht levend houden en de lithografie in de nieuwe tijd zetten - te verwezenlijken.

Wat heeft Basement Press Diepenheim?

BPD huurt een maakruimte van 142 m2 en een opslagruimte van 47 m2 in de kelder van Werkplaats Diepenheim. In de maakruimte staan diverse persen, een bordschaar, droogrekken, een ruim aantal sets lithostenen tot een formaat 80 x 110 cm en diverse werktafels. De opslagruimte wordt nu gebruikt voor papieropslag, opslag van grafische kunstwerken, lithostenen, materialen en informatiemateriaal. De werkplaats heeft ruimte voor het bewerken van stenen voor vier tot zes mensen, die ook tegelijkertijd aan de diverse persen kunnen werken. BPD is verder ingericht op het drukken van hout- en linosneden en er is een ets-pers voor het maken van etsen en het drukken van plaatlitho's. Er is een kleine expositieruimte. We hebben de beschikking over een klein kantoor dat we delen met Werkplaats Diepenheim.

Voor wie is Basement Press Diepenheim?

BPD is er voor jong en oud: voor het onderwijs in het kader van lessen kunstzinnige vorming, voor volwassenen die kennis willen maken met tekenen en lithografie en die interesse hebben in dit ambacht en uiteraard ook voor kunstenaars en amateurs die zich willen bekwamen in de lithografie. Ook is BPD er voor kunstenaars die hun werk willen laten drukken door een professionele drukker.

Om jongeren te bereiken, gaat BPD graag de samenwerking aan met scholen en zoekt zij actief contact met (kunst)opleidingen. BPD is er ook voor musea en kunstverzamelaars; zij vervult daarbij de rol van bemiddelaar tussen kunstenaars en verzamelaars

En, niet onbelangrijk, BPD verstevigt en verdiept het culturele aanbod in Diepenheim. Lithografie is sterk verwant aan het tekenen en BPD is daarmee aanvullend aan de activiteiten van het Drawing Centre en de Artist in Residency-faciliteiten die Diepenheim biedt. De aanwezigheid van het Drawing Centre en de interdisciplinaire mogelijkheden die Werkplaats Diepenheim biedt, helpt om dit samenwerkingsverband op een hoog niveau te brengen. In het culturele aanbod heeft Basement Press Diepenheim een regionale functie door haar werkplaats en expertise aan te bieden aan scholen, bedrijven en andere geïnteresseerden.

Publiciteit en marketing

Voor BPD is het van groot belang dat zij om haar doelstellingen te verwezenlijken fondsen verwerft bij vermogensfondsen. Noodzakelijk om te kunnen blijven bestaan en door te kunnen groeien om haar doelstelling te verwezenlijken. BPD werkt er hard aan langjarige relaties met dergelijke partijen op te bouwen zodat bestendigheid is gewaarborgd. Daarnaast werft BPD donateurs en vrienden die de stichting financieel ondersteunen.

BPD is online te vinden via een website (www.basementpress.nl) en een Facebook- en Instagrampagina (basement_press_diepenheim). Op korte termijn wordt gestart met een nieuwsbrief die 2 á 3 maal per jaar wordt verspreid.

Voor de communicatie en marketing maakt BPD naast eigen mailing gebruik van de diensten van bestaande platforms als bijvoorbeeld het Grafiek Platform (grafiekplatform.nl), Drukwerk in de Marge (drukwerkindemarge.org) en het Platform Werkplaatsen (platformwerkplaatsen.nl). Folders met informatie over BPD worden verspreid op relevante plaatsen. Advertenties en artikelen over onze activiteiten worden gepubliceerd op relevante websites en mailingen (Drukwerk in de Marge, Grafiekplatform) en in tijdschriften als Raam, kM (kunstenaars Materialen), BK-Informatie etc. In samenwerking met de Cultuur Coöperatie Diepenheim werkt BPD aan de communicatie van het samenwerkingsverband van kunstencentra in Diepenheim. De CCD is in ontwikkeling en wij zijn actief en betrokken in dit samenwerkingsverband.

Eenmaal per jaar is er een ‘Vrienden van BPD’-dag, waar de jaarprent feestelijk wordt onthuld. Tijdens Kunstmoment Diepenheim en bij speciale gelegenheden, zijn er open dagen waarbij in de kelder drukdemonstraties worden gegeven, altijd samen met een tentoonstelling met werk van de bij de BPD betrokken kunstenaars.

Wie zijn de partners en wat is het netwerk van de BPD?

Gebruikers van de kelder en de lithografische materialen en persen

> Kunstenaars (studenten en professionals, jaarkaart en strippenkaart-gebruikers)
> Amateurs en allen die in lithografie geïnteresseerd zijn
> Deelnemers aan workshops en masterclasses
> Kunstacademies
> Scholen
> Kunstkopers/musea

Verwante organisaties

> Grafiekplatform
> Drukwerk in de Marge
> Platform werkplaatsen
> Steendruk Museum Valkenswaard
> Grafiekwerkplaatsen
> Stichting Nobilis, Fochteloo

Overheden

> Cultureel Erfgoed project EU-regio
> Gemeente Hof van Twente
> Provincie Overijssel

Fondsen en donateurs

> Prins Bernhard Cultuurfonds, Haersoltefonds, Madeleinefonds (en hopelijk in de toekomst andere (vermogens-)fondsen
> Erven Clement, schenkers van de gehele steendrukkerijinventaris van de PrintShop (1958- 2000) van Piet Clement en sponsors van restauratie van persen.
> Polymetaal (belang bij litho als ambacht, want toeleverancier) Mondriaanfonds
> Uitgeverij Xanders (Haarlem) en andere geïnteresseerde uitgevers Vrienden, donateurs

Mogelijk te interesseren partijen

> ASML vervaardigt machines voor chipproductie. De L in de afkorting staat voor lithography, dat algemeen spraakgebruik werd voor beeldvervaardiging.
> Grafische Bedrijven
> Grafiekverzamelaars

Directe omgeving: stimulans door lokale samenwerking

> De Zwaan/Werkplaats Diepenheim (hebben baat bij bruisende BPD als huurder/partner)
> Drawing Centre Diepenheim
> Museumfabriek Enschede
> AKI, ArtEZ, University of the Arts
> Twente Marketing

Toekomst- en investeringsplannen

Korte termijn

Herinrichting van het deel van de kelder dat nu fungeert als natte werkplaats, met werktafelplekken, degelpers, plaatlithopers en snijtafel, opslag van stenen, papier en grafiek en algemene opslagruimte. Doel is betere scheiding van natte werkplaats, drukwerkplaats, werktafel-ruimtes (tekenen) en opslag. Daarnaast bestaat de wens om een drukpers voor de twee grote stenen aan te schaffen.

Om specifieke activiteiten te ondersteunen zoals het ontvangen van scholen, het presenteren van grafiekexposities gedurende open dagen - onder andere tijdens de voor Diepenheim en omgeving attractieve kunstweek - en het beschikken over extra maakruimte gedurende workshops, is het wenselijk de naast de lithokelder gelegen ruimte (bekendstaand als 'Ome Joop'-ruimte) te kunnen huren.

Om dit te bereiken

> Denken we met een architect na hoe we dit met beperkt budget het beste kunnen realiseren
> Herinrichten ruimtes inclusief mogelijk een kleine verbouwing (in de loop van 2023 gereed)
> Upgrade van de afzuiging

- Een en ander gefinancierd door het verwerven van fondsen en indien nodig (wat we niet hopen) het aangaan van een kleine lening
- Goede afspraken met de Werkplaats over het gebruik van de ruimte 'Ome Joop'

Middellange termijn

Binnen vijf jaar willen we de bezettingsgraad van de werkplaats sterk verhoogd hebben (bezoek scholen en academies, masterclasses, workshops, gebruik werkplaats door kunstenaars). Zodoende worden we meer en meer het lithografisch centrum van Nederland en kunnen we onze doelstellingen realiseren. Om de bezettingsgraad te kunnen waarmaken en een prettige maakomgeving te creëren, verwerven we de permanente beschikking, middels huur, over de ruimte 'Ome Joop'; deze ruimte zal worden gebruikt voor opslag van grafiek, (permanente) tentoonstellingsruimte en werkruimte.

Om deze doelen te bereiken zullen we ons richten op:

- Het vergroten van naamsbekendheid van Basement Press Diepenheim in binnen- en buitenland
- Verwerven van fondsen om BPD verder uit te kunnen bouwen en haar doelstellingen te kunnen realiseren
- Aantrekken van kunstenaars door middel van het verwerven van projectsubsidies in samenwerking met de kunstenaars
- Verwerven en verwijzen naar projectsubsidies voor individuele kunstenaars, gevorderde amateurs en anderen die gebruik willen maken van de werkplaats, bijvoorbeeld begeleiders van scholieren en jongeren.
- Verwerven van donaties en fondsen om de prijzen van workshops en masterclasses betaalbaar te houden en dus voor iedereen toegankelijk.
- Het vinden van fondsen om stipendia te kunnen verstrekken aan jonge grafische kunstenaars en alumni voor werkperiodes bij BPD.
- Jaarlijks verwerven van een subsidie om jaarprenten en vriendenprenten gemaakt door bekende kunstenaars mogelijk te maken.

> Samenwerkingsverbanden te zoeken met kunstencentra, opleidingen of musea (bijvoorbeeld De Museumfabriek in Enschede) waarmee de toekomst van de lithografische werkplaats door inbedding in grotere verbanden verzekerd wordt

Activiteiten doelstelling

1 Beheer lithokelder en up-to-date houden van de werkplaats in overleg met medegebruikers, verantwoordelijkheid voor het onderhoud van de voorzieningen in het pand.
2 Lithowerkplaats faciliteren voor kunstenaars/bruisende maakplek voor ongeveer 40 personen (drukkers, kunstenaars, toegewijde amateurs). Aanwezigheid bij drukopdrachten, werk, onderhoud persen, stenen, papier, inkt, etc.
3 Cursussen/workshops lithografie voor kunstacademie studenten, professionals en toegewijde amateurs (ongeveer 8 per jaar). Facilitering sessies (masterclasses ongeveer 2 per jaar), begeleiding drukwerk, catering.
4 Drukkerij/uitgeverij (drukken in opdracht van kunstenaars – ongeveer 2 per jaar). Drukken in overleg met opdrachtgevers
5 Jaarlijks drukken en uitgeven van de Jaarprent en Nieuwjaarsprent door een bekende kunstenaar. Subsidie verwerven om dit mogelijk te maken en in stand te houden.
6 Kenniscentrum opbouwen en beheren. Wereldwijd informatie vergaren over ontwikkelingen op terrein lithodrukken en beschikbaar maken via de website en cursussen.
7 Expositieruimte in het gebouw opzetten en beheren (aanvankelijk tijdelijk per activiteit).
8 Cultureel erfgoed bewaren, onder andere in overleg met het EU-regioproject Lithografie als Cultureel Erfgoed.
9 Community building/communicatie met het netwerk van 'Vrienden en donateurs van BPD' d.m.v. een structurele nieuwsvoorziening (via digitale-nieuwsbrief) 'Vrienden van BPD' 2x per jaar, en het uitgeven van jaarprenten en nieuwjaarprenten.
10 Dag van de 'Vrienden Van' organiseren: 1x / jaar uitnodigingen, expositie en/of onthulling van de jaarprent, spreker uitnodigen, ontvangst met catering.
11 Afstemming en samenwerking met andere culturele voorzieningen Diepenheim middels de Cultuur Coalitie Diepenheim. Overleg eens in de 6 weken.

12 Communicatie en marketing t.b.v. algemene zichtbaarheid en vindbaarheid BPD via Instagram, LinkedIn, artikelen 1 x /jaar, advertenties in vakbladen, contacten met kunstenaarsopleidingen, een en ander i.s.m. de Cultuur Coalitie Diepenheim
13 Samenwerkingsverbanden met aanverwante instellingen aangaan
14 Fondsenwerving - contact gemeente, fondsen, sponsoren
15 Website beheer - contentmanagement, hosting
16 Bestuur, management en overleg – bestuursvergadering eens in de zes weken. Regelmatig overleg, individueel en als groep, met de denktank- leden.

Status en bereikbaarheid

Bestuur Stichting Basement Press Diepenheim
Inge van Noortwijk (voorzitter)
Paul van Zwieten (secretaris)
Birgitte van den Broek (penningmeester)
Aad Hekker (lid)
Marion Bouwhuis (lid)

Basement Press Diepenheim
Hagen 3
7475 AJ Diepenheim

Telefoon: +31644888951
E-mail: litho@basementpress.nl
Website: www.basementpress.nl
Instagram: basement_press_diepenheim
Kamer van Koophandel: 80426484
BTW (RSIN): 86166855B01
ANBI: sinds 1 Januari 2022

Secretariaat
Paul van Zwieten
Rossumerstraat 21
7636 PK Agelo
Tel. +31612652791
E-mail: litho@basementpress.nl

Financiële verantwoording en begroting

Basement Press Diepenheim	Begroting 2023	Gerealiseerd 2022	Gerealiseerd 2021
Totale opbrengsten	39500	35935	24525
Totale kosten	39960	35618	26102
Resultaat	**-460**	**317**	**-1577**
Vermogen per 31 december		3178	2861

Basement Press Diepenheim
Hagen 3
7478 AJ Diepenheim

06 44 88 89 51

litho@basementpress.nl
basementpress.nl

NL66 TRIO 0320 0985 59
KvK 80426484